

Okt. 2025

BLA BLAÐIÐ

„Reynsla mín af því að búa erlendis og læra ólík tungumál var kveikjan að þessum bókum fyrir þá sem eru að læra íslensku sem annað mál“.

-Karítas Hrundar Pálsdóttir

Síða 20–21

Ávarp ritstjórnar

Sara Rós Lin Stefnisdóttir, ritstjóri

Kæru nemendur, tökum skólaárinu 2025-2026 fagnandi! Núna er það bara að gíra sig fyrir haustið og öllu því sem þetta skólaár hefur upp á að bjóða. Tíminn staðnar ekki þannig það er ekkert annað í stöðunni heldur en að halda rakleiðis áfram og líta á björtu hliðarnar á komandi tímum. Þótt að rigningin sé kannski ekki uppáhald margra og vissulega farið að kvessa þá er tilvalið að nýta tímann inni. Læra, baka eða rýna í þetta tölublað þar sem þú getur fundið viðtal við ungan frumkvöðul, krossgátu og myndaseríu. Eða kannski kikja á vefsíðuna okkar [Blabladid.com](#) og skoðað þar eldri blöð. Góða skemmtun og njótið!

Unnur Lilja
Andrésdóttir

Saga
Eldarsdóttir

Anna Eir
Uggadóttir

Eva María
Elíasdóttir

Viktor Pétur
Sánchez-Brunete

Sex niplur - Sjö undur

Sara Evudóttir Eldarsdóttir

Hvað þýðir það að vera „sex'sjö“?

Um allan heim eru Börn sem garga í sífellu „Six'seven“, bæði á netinu og í raunheimum. Til dæmis í matvörubúðum, á skólalóðum, í strætó og í sundlaugum. Tölurnar sex og sjö hafa verið mikið í umræðunni upp á síðkastið. Þær hafa lengi vel verið vinsælt slangur í körfuboltaheiminum yfir hávaxna körfubolta-spilara. En upp á síðkastið hefur slangrið verið tekið upp á ný, og fengið nýja merkingu á samfélagsmiðlum meðal Z og X kynslóðanna.

Þetta slangur varð gríðarlega vinsælt eftir að tónlistarmaðurinn Skrilla gaf út lagið „Doot Doot“ þann 1. Desember árið 2024. Mikil endurtekning er á orðunum „sex'sjö“ - eða „six'seven“ á ensku, í texta lagsins. Talið er að Skrilla sé að vitna í götu 67 í stórborginni Síkagó í Bandaríkjunum. Brátt varð til dans við þetta lag, saminn af ungum dreng sem varð svo fljótt kallaður „sex'sjö drengurinn“ eða „The 6'7 kid“.

Talan sex er skemmtileg tala. Flestir kvenkyns kettir hafa sex nipplur. Teningur hefur sex hliðar. Til er gerð af magavöðvum sem nefnist sex-pakk. Býfluga hefur sex vængi. Og svo er hægt að kaupa sex egg í eggjabakka. Talan sex er táknuð með VI í rómverska talnakerfinu. Talan sex myndast úr afurð fyrstu tveggja frumtalnanna og er einnig minnsta

talán sem jafngildir summu eiginlegra deilenda sinna. Talan sex hefur ákveðna áru í kringum sig. Fólk sem gefur af sér sexu-víbrur er sagt vera með mikla samúð - þau eru með góða tilfinningagreind og leggja sig fram við að koma fólki í gott skap.

Talan sjö er einnig afar skemmtileg. Undur veraldar eru sjö talsins. Sjö sekúndna reglan er algjör klassík. Sjö sekúndur í himnaríki - snilldar leikur. Kóreysk popp lög hafa oftast sjö sekúndna danspásu. Og svo er gömul hjátrú sem segir að ef þú hnerrar sjö sinnum færðu góða sálarútrás. Talan sjö er táknuð með VII í rómverska talnakerfinu. Hún er stærsta frumtalan, sem tákna má með einum tölustaf í tugakerfi. Talan sjö er afar yfirnáttúruleg. Bæði er hún heilög tala í kristni og mjög áberandi í pílgrímsför múslima. Talan sjö ber einnig ákveðna áru. Fólk sem gefur af sér sjö-u-víbrur er sagt vera með gott innsæi og sköpunargáfu. Ljóst er að það að vera „sex'sjö“ þýðir hreinlega að vera hávaxin, skapandi og tilfinningagreind mannvera. Sem er trúuð, hlustar á kóreyskt popp, er með sex-pakk og borðar egg. Ef þú hefur verið kallaður/ur/kölluð „sex'sjö“ og passar í þessa lýsingu ert þú snillingur og færð líklegast boð í dómkirkjuna í Monreale á Sikiley árið 2032, frá Tígrisliju Himalæju Hermannsdóttur.

Námsmannaíbúðir til leigu

Byggingafélag Námsmanna hefur til leigu einstaklings-, par- og fjölskylduíbúðir í Reykjavík og Hafnarfirði, fyrir námsmenn. Stærðir íbúða eru á bilinu 40-70 fermetrar. Hagstætt leiguverð og góð þjónusta umsjónarmanna sem unnt er að kalla til ef eitthvað þarf að laga.

Allar nánari upplýsingar má finna á heimasíðunni www.bn.is eða á skrifstofu félagsins að Skeifunni 19, 4.hæð, s. 570-6600. Ópið frá 10.00 – 14.00 alla virka daga.

Byggingafélag
námsmanna

Echoes of the End: Íslensk Frumraun með Íslenskan Innblástur

Embla Waage

Í upphafi september ræddi ég við höfundinn Magnús Friðrik Guðrúnarson um tölvuleikinn Echoes of the End. Þá var helst einblínt á íslenskan innblástur og þýðingu, þar sem það stóð teymi leiksins nærri. Magnús er einn af handritshöfundunum fyrir tölvuleikinn Echoes of the End, sem var þróaður af íslenska leikjafyrirtækinu Myrkur Games. Síðastliðin ágúst fengu áhugasamir leikmenn loksins að sökkva sér í ævintýraheiminn Aema, þar sem forneskjan Ryn, sem fæddist með fornan galdramátt, lendir í ýmsum svaðilförum. Leikurinn hefur fengið einstaklega góða dóma hvað varðar

atriði í huga í þessu upphafsferli. “Af því að ef maður er að gera það sem er bara raunhæft þá held ég að maður sé hættur að gera list, og ef maður er að gera eitthvað sem er bara spennandi þá er maður hættur að lifa af því”

Íslenskur innblástur í fyrirrúmi

Eitt er þó fyrir víst varðandi þetta næsta verkefni: íslensk áhrif verða áfram í fyrirrúmi. „Þetta er partur af heimsköpuninni hjá okkur og heimsköpun er svo stór hluti af fantasíu.“ Þessi innblástur er sannarlega sýnilegur í leiknum Echoes of the End. Landslag leiksins er

er samin af Viktori Inga Guðmundssyni og dregur rætur í íslenska fólksöngva. Meðal annars má heyra ívitnanir í laglínur úr Krummi Svaf í Klettagjá og Á Sprengisandi þegar durtarnir fara á stjá.

Áskoranir sem fylgja því að þýða rúmar 40 þúsund línur

Magnús var einnig hluti af teymi Myrkurs sem þýddi íslenskan texta fyrir allar 40 þúsund línur leiksins. Leikurinn er þessa stundina með texta á 11 tungumálum, en Myrkur Games sá alfarið um þýðingu á íslenska textanum. „Við sögðum við útgefandan: „Heyrðu,

íslenska þýðingin ‘varða’ þótti ekki viðeigandi í samhengi leiksins - en þá urðu ‘vættur’ fyrir valinu í staðinn. „Þetta er tenging sem er kannski ekki alveg rétt þýdd, en merkingin helst betur með því að þýða hana smá vitlaust.“

Síðan er það auðvitað tíma- lausa áskorunin í öllum sambærilegum þýðingum - að þýða orðaleiki. „Á maður að búa til nýjan brandara sem virkar líka á nýja tungumálinu, eða samþykkja að þetta eigi ekkert eftir að vera fyndið í nýja tungumálinu?“ spyr Magnús. Magnús minnst brandara sem hann las í Andrés Önd sem barn, en honum þótti hann ekki

”

Á maður að búa til nýjan brandara sem virkar líka á nýja tungumálinu, eða samþykkja að þetta eigi ekkert eftir að vera fyndið í nýja tungumálinu?

söguþráð og heimssköpun leiksins, en það er einmitt sérsvið Magnúsar.

„Þetta er búið að vera ævintýri núna í átta ár fyrir mig [...] Þetta er viss áfangi sem er búið að ná hérna.“ Þrátt fyrir gríðarlega vinnutörn virðist Magnús vera með blendnar tilfinningar við að sleppa leiknum úr hreiðrinu. „Við þurfum að ákveða eitthvað sem við höfum eiginlega aldrei þurft að ákveða áður - hvað er næst?“ Teymið hefur skipst á nokkrum hugmyndum, en nú er kominn tími til þess að negla niður næsta verkefni. “Staðurinn þar sem list og vörusköpun mætast er þessi spurning um hvað er raunhæft og hvað er spennandi og hver er rétti punkturinn þarna á milli,” Magnús greinir frá því að það þarf að hafa ýmis

bersýnilega óður til íslensku náttúrunnar. „Þetta er mjög lógískur staður til þess að byrja að draga innblástur vegna þess að í fyrsta lagi er þetta það sem við þekkjum best [...] Þetta er kúltúr og saga sem við fæðumst inn í og þekkjum.“ Magnús bendir á að samtímis er þetta heimur sem margir út í heimi þekkja lítið til. Það mætti jafnvel segja að þetta aðgreini Echoes of the End frá sambærilegum ævintýra leikjum.

Tungumál durtanna, sem þjóna hlutverki óvina í leiknum, gæti hljómað kunnuglega í eyrum Íslendinga. Teyminu fannst einstaklega skemmtilegt að leyfa Íslendingum að skilja ‘tröllumálið’ þeirra, og ákvað að gefa þeim alfarið íslenskar línur. Magnús vitnar einnig í undirleik leiksins, en tónlistin

við viljum íslenskan texta, og við gerum það bara innanhúss!“ „Þýðingin var gerð af Viktori auk tveggja forritara í teyminu, Tuma Guðmundssyni og Guðna Nathan Gunnarssyni. Magnús sjálfur sá um að fara yfir og samræma textann. Hann minnst þess að það reyndist áskorun að úrskurða um óhefðbundin tækni hugtök og ýmsan orðaforða sem fantasíuheimur býður upp á. Hann nefnir t.a.m. ‘rammatíðni’ sem dæmi, en það varð að valinu sem íslenska þýðingin á enska orðinu ‘frame rate’. „Enskan er svo allt öðruvísi tungumál vegna þess að enskan býður þér upp á að nota orð sem er svona sirka rétt, svo lengi sem það hangir í þeirri hugmynd sem þú ert að tala um.“ Hér nefnir hann enska orðið ‘ward’ sem dæmi,

jafn skynsleg í íslenskri þýðingu. Hann nefnir þó að yfirleitt sé einmitt þessi leið valin, að einfaldlega samþykkja að brandarinn verði ekki fyndinn.

Leikurinn sem er loksins fáanlegur!

Þrátt fyrir ýmsar áskoranir stenst þýðingin sannarlega allar væntingar og áhugasamir landsmenn eru eindregið hvattir til þess að kynna sér þennan fyrsta leik fyrirtækisins Myrkur Games. Auk þess að draga innblástur í íslenska náttúru, menningu og svo auðvitað íslenskuna sjálfa - er þetta spennandi ævintýraleikur með grípandi söguþráð á nánast AAA kvarða. Leikurinn fæst á Steam, PlayStation Store og XBOX Store.

Töfraskallinn

Saga Evudóttir Eldarsdóttir

Við mannverur eigum margt sameiginlegt. Við erum tilfinningaverur með úrgangslosunar- og innkirtlakerfi. Með hjarta sem slær og maga sem gaular. Með blóð í æðum og merg í beinum. Það er samt margt sem aðskilur okkur. Sumir eru illkvittnir en aðrir góðhjartaðir. Sumir fila pasta en aðrir rafrettur. Sumir hugsa mikið - aðrir hugsa ekkert. En það er eitt fyrirbæri sem gjörsamlega splundrar mannkyninu. Fyrirbæri sem hefur eyðilagt vinasambönd, ríkisstórnir og heilu samfélögin. Þetta fyrirbæri er ein helsta orsök stéttaskiptingar, neteineltis og hlýnunar jarðar. Lof mér að kynna: töffaraskalann. Skalinn sem segir þér allt sem þú þarft að vita. Skalinn sem segir þér hversu töff þú ert í raun. Því herra sem þú ert á skalanum því meira töff ertu.

Fyrsta skref í átt að farsælu lífi er að vera á ágætis stað á töffaraskalanum. Margir hugsa með sér: „Hvaða ógeðis elítu bull er þetta eiginlega“, en þetta er svo langt frá því að vera það. Fylgjendur á samfélagsmiðlum, magn vina og hvar þú situr í mat hefur ekkert að gera með töffaraskalann. Það er svo margt sem hefur áhrif á töffleika sem fólk pælir ekki í.

Ef þú kýst að eftirsóknarverðu lífi, er best að byrja á því að finna út hvar þú stendur á töffaraskal-

anum. Og þú gerir það með því að sjá hvað þú tikkar í mörg box hér að neðan:

Ég á hamstur
Ég kann að sauma
Ég kann að bítboxa
Ég get gert armbeyju
Ég er með andlits-lokk
Ég kann á Dj sett
Ég skrifa í dagbók
Ég er með litad hár
Ég kann á hljóðfæri
Ég er gott/góð/ur við alla

Ef þú tikkar í 0-3 box ert þú að meðaltali um 15% töff. Ef þú tikkar í 3-5 box = 45% töff. Ef þú tikkar í 5-7 box = 67% töff. Ef þú tikkar í 7-10 box = 85% töff.

Ef þú vilt ná herra upp á töffaraskalanum ættir þú að kíkja á ráðleggingarnar hér að neðan.

Álveg sama hvort þú tikkar í 2 eða 10 box. Það er alltaf hægt að bæta sig.

Ráð 1: Sjálfið

Leggðu vinnu í það að kynnaast þér sjálfu. Skrifaðu í dagbók. Stundaðu hugleiðslu. Eyddu tíma með sjálfum þér. Það er gasalega töff þegar fólk þorir að gera hluti eytt með sjálfu sér. Til dæmis að fara eitt í göngutúr, eitt að versla eða eitt í leikhús eða bío Ráð 2: Almenn kurteis

Þetta hljómar mjög ostakennt en það er fokking töff að vera kurteis. Ef þér langar að verða

meira kurteis gætir þú til dæmis reynt að hrósa meira, brosa til þeirra sem verða á vegi þínum og vanið þig á að segja „takk fyrir daginn“ við fólkið í kringum þig.

Ráð 3: Áhugamál

Það er ekkert meira töff en að vera með áhugamál - sérstaklega ef það er fleira en eitt og mjög afmarkað. Til eru allskyns leiðir til að öðlast fleiri áhugamál. Þú getur gert það á sjálfstæða mátann. Dæmi um góð sjálfstæð áhugamál eru til dæmis teikning, skrif, hlaup (ekki nammið:/) og ljósmyndun. Einnig getur þú gert það á ósjálfstæða mátann og orðið hluti að hóp sem þú iðkar áhugamálið með. Þú getur skráð þig í einhverja íþrótt eða í tónlistarskóla - maður er aldrei of seinn að byrja. Einnig bjóða skólar oft upp á allskyns klúbbastarf. Einnig er hægt að læra allskyns hluti á alnetinu. Þú gætir til dæmis lært að spila á hljóðfæri, prjóna eða steppa.

Ráð 4: Búktal

Gaur lærðu það bara, það er fokking töff

Ráð 5: Orðaforði

Nú ranghvolfa sum í sér augunum - en það þarf ekkert endilega að vera með formlegan og góðan orðaforða - þótt það sé hrikalega töff. Það er ekkert eðlilega töff að vera með

skemmtilegan orðaforða. Það er erfitt að gera skilgreiningu á skemmtilegum orðaforða - því þeir eru svo mismunandi. En það er alltaf skemmtilegt að heyra óalgeng fyndin orð. Þú vinnur þér svo alltaf inn nokkur fyndnisstig með því að íslenska almennar enskuslettur. Til dæmis getur þú sagt; „ég er með margt upp í erminni“, „hló af mér rassgatið“ og „þetta er ostakennt“. Svo er gríðarlega töff að búa til orð - og láta það smitast inn í mengin þín.

Ráð 7: Menning

Vertu menningarleg/ur/t. Mættu á viðburði sem standa til boðanna. Farðu á sófn. Farðu í leikhús. Farðu í göngutúr að skoða arkitektúr og veggjakrot. Lestu fréttirnar.

Ráð 8: Persónu einkenni

Það er töff að vera með einhvern einkennandi hlut. Þetta getur verið hlutur sem þú ert með nú þegar - en þú hefur kannski ekki gert hann að þínum. Til dæmis gleraugu. Það eru til allskonar skemmtileg gleraugu. Þú þarft ekkert endilega að kaupa þér ný gleraugu - alls ekki. Þú verður bara að labba með þau eins og ÞÚ átt þau - þetta eru þín fokking gleraugu. Labbaðu með heymartækið þitt eins og ÞÚ átt það - þetta er þitt fokking heymartæki. Labbaðu

með astmapústið þitt eins og ÞÚ átt það - þetta er þitt fokking astmapúst. En svo getur þú einnig fundið þér nýtt persónu einkenni. Þú getur byrjað að vera alltaf með spennur í hárinu, skemmtilegar lyklakippur eða Höllu T klúta. Einnig getur þú valið þér þína litapallettu. Svo er ekkert eðlilega töffaralegt að vera með einkennandi tattú.

Ráð 9: Mystería

Að vera Mysterísk/ur/t getur verið sjúklega töff - en það fer eftir manneskjunni. Ekki byrja allt í einu með einhverja mysteríska stæla ef þú ert það bara alls ekki. Lestu bækur í almenning. Gerðu hluti sem þú segir engum frá. Segðu oftar hluti eins og; „þetta kemur í ljós“, „þú veist ekkert hver ég er í raun“ og „Að ljúga að öðrum er ljótur vani, að ljúga að sjálfum sér er hvers manns bani“.

Ráð 10: Vandvirkni

Að vanda sig er töff. Veldu þér einhverja starfsemi sem þú vandar þig við. Til dæmis er ótrúlega töff að vera með flotta skrift. Skrifa alltaf í tengiskrift eða í skemmtilegri leturgerð. Að vera með vandað skipulag er líka töff - til dæmis í skólatöskunni eða í tölvunni. Að vanda sig í uppsetningum á stærðfræðidæmum = töff. Að vanda fataval sitt á morgnana = töff. Að vanda vinaval = einnig töff.

Haustfílingurinn

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Við hverju má búast við haustið 2025? Núna þegar farið er að kvessa, hitastigið lækkar og rigningin er meiri þá getum við gert ráð fyrir að haustið sé komið. Skólarnir byrjaðir og skammdegið nálgast. En árstíðabreytingar hafa allskonar tiskubylgjur með sér í för. Við förum frá sumarlitunum í haustlitina, byrjum að klæða okkur á annan hátt til að vea í takt við hitastigsbreytingarnar og ilmirnir í loftinu farnir að taka breytingum.

Haustlitirnir eru nú sjáanlegir víða. Laufblöðin eru byrjuð að detta af trjánum og fölna. Frá grænum gróðri yfir í naktar greinar og gul, rauð og brún laufblöð. Ekki sést mikið til sólar núna útaf skýum og gráu veðri. Haustlitirnir endurspeglast einnig í

klæðaburði fólks en það er farið að skipta úr litríku sumarförunum yfir í gráan, brúnan, svartan og kremadán.

Þykkir jakkar og peysur eru sífellt sjáanlegri núna og héðan í frá verða förin bara hlýrri og hlýrri. Núna hafa umskiptin frá sumarförunum farið yfir í þykkar peysur, gallabuxur, dragtarbuxur, frakkar og stígvél. Haustlyktirnar taka líka við. Fólk á það til einnig að breyta um stíl núna þegar ný árstíð tekur við. Klippa og lita á sér hárið, skipta um naglastíl eða farða sig á annan hátt núna þegar enginn er að reyna ná neinum sólargeislum á andlitið.

Já haustið hefur margt með sér í för. Allskonar breytingar í rútínu, veðri og fatnaði. Svo hvernig við aðlögum okkur að þessum breytingum.

Úr framhaldsskóla yfir í frumkvöðul

Viðtal við Ísar Bjarka Hinriksson

Ísar Bjarki Hinriksson er ungur frumkvöðull sem hóf eigin rekstur innan við ár eftir að hafa útskrifast úr framhaldsskóla. Hann, ásamt Degi Jakobsyni, stofnuðu Dasar, fyrirtæki sem sérhæfir sig í sölu og merkingu á vönduðum vinnufatnaði fyrir bæði fyrirtæki og einstaklinga. Allt er aðgengilegt á **Dasar.is**, þar sem þú getur pantað, fengið ráðgjöf og látið merkja fatnað eftir þínum þörfum.

Hvaða framhaldsskóla varstu í?

Flensborgarskóla

Hvenær útskrifaðist þú?

Vorið 2024

Hvernig fannst þér í framhaldssóka?

Framhaldsskólagangan mín var mjög skemmtileg. Bara sprell og gaman en nokkrir leiðinlegir íslenskutímar. Gott félagslíf að mínu mati, eiganðist minn besta vin þar. Fyrsta árið „good shit“ útaf þá var bekkjarkefni.

Hvenær kviknaði hugmyndin að fyrirtækinu?

Ég byrjaði á veitingastaðnum Apótekinu snemma á þriðja árinu mínu í Flensborg. Þar kynntist ég Degi Jakobssyni sem er meðeigandi fyrirtækisins. Við byrjuðum fyrirtækið útaf það var svo dýrt að gera starfsmannafatnað á Apótekinu og fundum þannig gat á íslenskum fatamerkingamarkaðinum.

Hver er ykkar sérstaða á markaðinum?

Þjóðum upp á aðgengilegri starfsmannafatað fyrir fyrirtæki og sérmerktan einstaklings fatnað. Við viljum bjóða upp á hágæða varning tryggja þannig endingu varana.

Af hverju heitir það DASAR?

Út af því að Dagur og Ísar gerir DASAR. Nörfnin sett saman og nafnið var komið.

Hvernig var þróunin á fyrirtækinu?

Byrjuðum mjög lítið. Keyptum litla bróðeringavél löbbuðum síðan á milli fyrirtæki og þar aðalega veitingastaða, reyndum að kynna okkur og okkar sérstöðu og XXX. Þegar við byrjuðum að gera það föttuðum við hversu mikil þörf á markaðinum var fyrir aðgengilegri starfsmannafatnað. Þá föttuðum við að við þurftum að stækka við okkur og keyptum okkur tvær nýjar vélar til að framboðið náði eftirspurninni. Núna þurfum við að stækka við okkur rýmislega séð til að ná að koma við móts við eftirspurnina.

Hvernig gengur með fyrirtækið núna?

Við erum hátt uppi.

Tókstu eitthvað úr náminu þínu sem hjálpar þér við fyrirtækið í dag?

För í frumkvöðlafræðisáfangu í skólanum og það var lærdómsríkt að fá að prufa sig áfram þar.

Hvert sjái þið ykkur stefna í framtíðinni?

Vera með dægilegustu, hröðustu og skemmtilegustu þjónustu sem kemur á móts við bæði fyrirtæki og einstaklinga á fata-merkingarmarkaðnum.

Ertu bara með fyrirtækið eða vinnur þú annarsstaðar?

Er veitingastjóri á Sushi Social sem er 2-2-3 vaktakerfi. Smá yfirþyrmandi á köflum en alltaf gaman að geta verið bæði þar og hjá DASAR.

Var stefnan alltaf að verða frumkvöðull?

Já. Ég hef verið að fíkta með allskonar frumkvöðlafræði og finn mig mikið í eigin rekstri.

Eru þið með slagorð?

Þú brosir breiðar hjá DASAR.

Bókasöfn eða kaffihús?

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Saga þess að læra á bókasöfnum og kaffihúsum getur reynst áhuga-verð. Í dag eru þetta tveir aðal staðirnir sem fólk hugsar til þegar það þarf að læra í frítímanum sínum eða vilja ekki vera heima eða í kenslustofum. Bókasöfn og kaffihús bjóða upp á þægilegt andrúmsloft og aðgengi til þess að setjast niður og einbeita sér að lærdómnunum. Það er þó munur á hvað hentar hverju sinni, að vera á bókasafni eða kaffihúsi. Það fer eftir bæði hvað henntar hverjum og einum einstaklingi fyrir sig og hvaða aðstæðum sá einstaklingur er í. Finnst honum betra að læra í algjörrí þögn? Finnst honum betra að geta talað saman við vini á meðan verið er að læra? Hvað er einstaklingurinn að læra? Og svo framvegis. En hægt er að rýna aðeins í hvora staðina fyr-

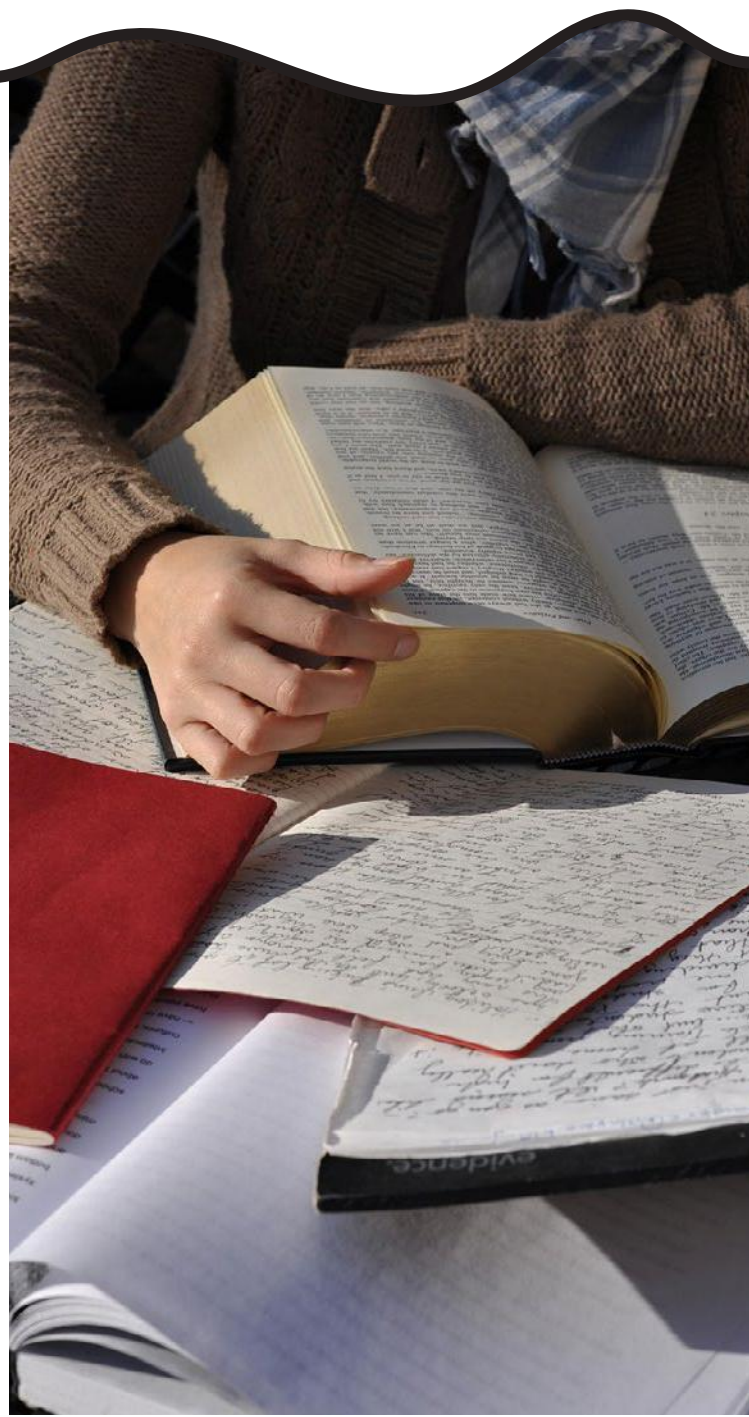
ir sig og ná þannig smá yfirliti á mismuninum.

Bókasöfn hafa verið heimili fræðslu og þekkinga og þegar opinber bókasöfn fóru að stíga inn í ljósið fór almenningur að nýta sér aðstöðuna þar. Bókasöfn hafa í langan tíma verið aðgengilegur vettvangur fyrir fólk sem vill setjast niður og fræðast án þess að það kosti neitt mikið. Inn á bókasöfnunum er góður friður til þess að einbeita sér en almenn regla á bókasöfnum er hljóðlæti. Bókasöfn bjóða gjarnan upp á tölvur, internet og allskonar efni frá skáldsögum yfir í fræðibækur. Þetta getur þó verið þínu stíft umhverfi vegna þess að fólk sem kemur á bókasöfn hefur svipuð markmið, að ná að einbeita sér í rólegheitum.

Kaffihús hafa verið vinsæll staður fyrir fólk að setjast niður saman og tala. Ef litið er til baka

þá hafa kaffihús verið vinsælt meðal heimspekinga, bókmennta, lista, ritun o.fl. Kaffihús hafa ímynd um skapandi og afslappað rými fyrir almenning til þess að koma á og fá sér í leiðinni kaffibolla og/eða snarl. Þar sem kaffihús eru með afslappaðra andrúmsloft heldur en bókasöfn þá gerir það líka að verkum að það eru meiri læti, hvort sem það er fólk að tala saman eða tónlist að spila. Engu að síður þá þarf það ekki endilega að vera slæmur hlutur þar sem mörgum finnst þægilegt að læra ekki í algjörrí þögn.

Bókasöfn og kaffihús eru því bæði veglegir kostir til að velja úr ef maður þarf að læra. Það að fá að breyta um umhverfi sem er ekki vinna eða skóli en hægt að einbeita sér á og vera í félagslegum aðstæðum.

Fortíðarþrá skammdegisins

Saga Evudóttir Eldarsdóttir

Mig langar að vera keyrð niður Skúlagötuna í grænum glansandi barnavagni. Með glæru opi upp í himininn, sem ég get horft upp um á meðan ég anda að mér unaðslegum plast-ilm, Mig langar að hlusta á bleiku doppóttu kanínuna í sægrænu hillunni, Það er svo miklu meira kósý en að hendast um á rafskútu klukkan átta að morgni til .

Mig langar að hlaupa upp stigaganginn sem lyktaði svo vel. Skoða tréð með mannlegu anatóníunni. Og háma í mig tómatósú-pasta-skrúfur á sólríku svölunum, Mig langar að hoppa í rauða sófanum með útsýnið yfir hafið. Týna krækiber og vaða í Þingvallavatni, Það er svo miklu huggulegra en að borga himinhá skólagjöld með engan hádegismat Innifalinn.

Mig langar að týnast í öskjuhlíðinni. Í grænni lautu að geyma hring. Gefa friðarsúlunni knús og heyra tröllasögu, Mig langar að fara á hestbak í Viðey, fá mér rúgbrauðsís og óska mér svo, Það er svo miklu skemmtilegra en að keyra um skeifur og nes, með ekkert gott að segja.

Mig langar að fara út að hjóla með yfirvaraskegg. Á hjálpardekkjum, með hjálm og gefa Vesturbæjarkisa túnfisk, Mig langar að labba upp pí-anó-tröppur og fá mér eplabita og appelsínuhýði, Það er svo miklu frumlegra en gamla góða skammdegis-skrollið.

Mig langar að keyra bróðir minn niður rampinn á Eiðistorgi í innkaupakerru. Fara svo í djassballett í gömlu blokkinni, Mig langar á Vesturvallagötuna að leika með postulín-dúkkur

og fara í Vítos-stríð, Það er svo miklu grallaralegra en að ljúga að vinur manns elskar Ariana Grande.

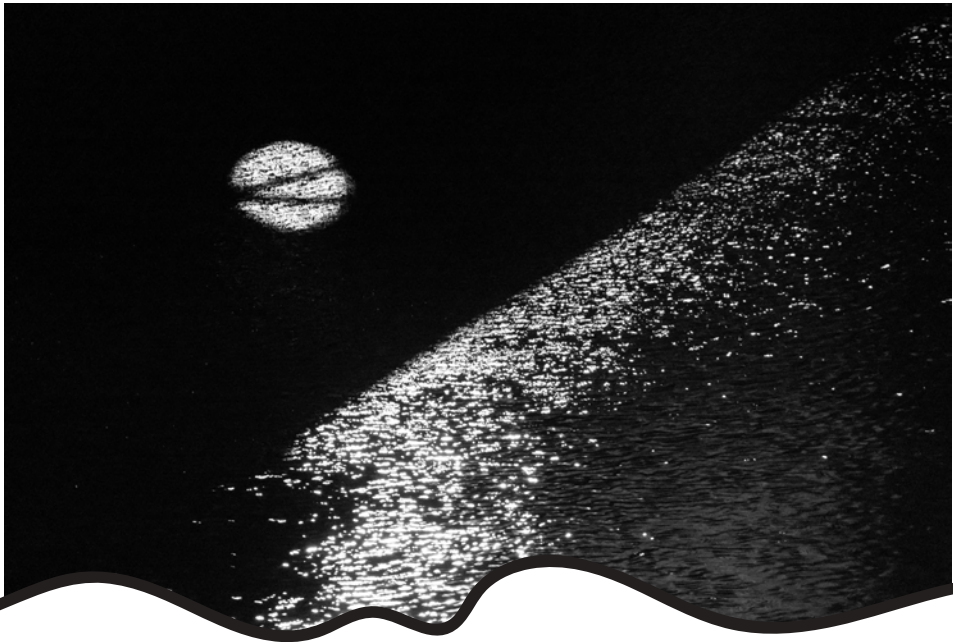
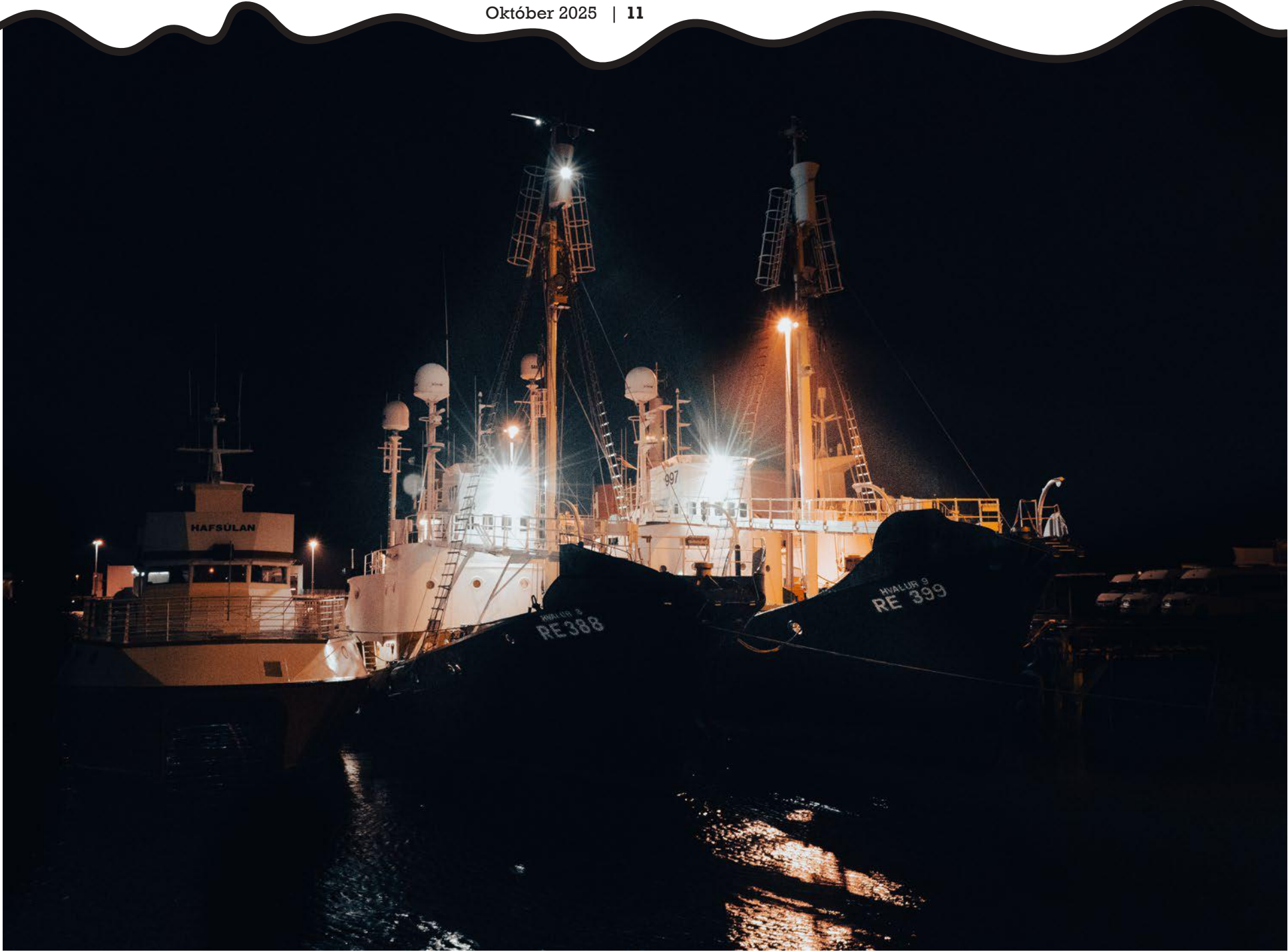
Mig langar að stela lykllum úr vöfundarhúsinu við höfnina. Raða pley mó köllum og halda Stelpu-gisti-party, Mig langar að lesa Júlíu-blað á meðan þú greiðir hárið mitt með karamellu-flækjuspreyji, Það er svo miklu skvísulegra en góð vara-samsetning og aflitaðar augabrýr.

Mig langar að safna derhúfum, kasta flöskum og nota töffaraleg slangur, Mig langar að búa til rapplög og ábreiður á hljómborð. Vera með handaband og mæta í fötum í stíl við þín í skólann, Það er svo miklu töffaralegra en það að vera með sterkt tengslanet.

Viti menn, engir

Víktor Pétur Sánchez-Brunete

Nýnemar athugið!

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Er smá erfitt að byrja í nýjum skóla? Flestir myndu segja já. Breytingar yfir höfuð geta reynst mörgum erfitt. Sjálf hóf ég nám við Fjölbautaskólann í Garðabæ og vissi ekkert hvað var í vændum. Ekkert eldra systkini til þess að segja mér frá hvernig það var að byrja í framhaldsskóla og ekki fræðilegur möguleiki að ég var að fara spyrja foreldra mína sem voru í framhaldsskóla áður en risa-eðlurnar voru uppi. Svo hérna er ég með smá samantekt á því sem ég hefði viljað vita þegar ég hóf framhaldsskólagönguna mína.

Það sem ég lærði mjög snemma og hef mest tekið með mér út í lífið sem byrjaði í framhaldsskóla er undirbúningur. Já hljómar eins og algjört grunnatriði og eitthvað sem fólk á að vita en þetta skiptir mjög miklu máli. Að vera undirbúin léttir álagið á manni, gefur þér ákveðið öryggi, sjálfstraust og heildarsýn yfir hlutina. Að byrja pæla í hlutunum nógu snemma og vita hverju má búast við. Kennsluáætlanir og skóladagatöl eru til þess að þú getir skipulagt og undirbúið þig fram í tímann. Auðvitað kemur fyrir að maður nær ekki að undirbúa sig nóg, heldur að maður hafi lengri tíma en

maður er með en þá brennir maður sig bara á því. Þú kæri lesandi, ef þú ert ekki undirbúningstýpan og heldur að það skiptir ekki máli, prófaðu. Prófaðu að undirbúa þig vel fyrir kannski næsta próf eða verkefni og sjáðu hvort að þú finnst mun. Að vera undirbúin er líka bara svo mikilvægt í lífinu, fyrir vinnu, vini og fjölskyldu.

Mættu á viðburði á vegum skólans. Það er svo gaman að taka þátt og vera með á þeim viðburðum sem skólinn býður upp á. Nemandafélgög að halda böll, árshátíðir, busaviku og svo skólinn sjálfur er líka að bjóða upp á allskonar hluti. Auðvitað kemst maður ekki á allt og vill kannski ekki vera hluti af ákveðnum viðburðum en ekki láta ótta við að mæta á eitthvað nýtt stoppa þig. Það er svo gaman að geta litið til baka og hugsað til þessara viðburða. Nokkur árum fram í tímann ertu kannski á kaffihúsi með vinum þínum úr framhaldsskólanum og þið getið rifjað upp tímana sem þið voruð saman á einhverjum viðburði. Og svo hver elskar ekki frítt dót? Oft á svona viðburðum er verið að gefa eða bjóða upp á allskonar, allt frá pulsum yfir í orkudrykki.

Griptu tækifærið. Framhaldsskólar bjóða upp á allskonar tækifæri hvort sem það

eru skiptinám, fyrirlestrar eða námskeið. Sjálf fór ég í skiptinám til Spánar á mínu öðru ári og ég gæti ekki mælt meira með því. Ég fór í eina viku með þrem öðrum einstaklingum til Cordoba á Spáni till að læra um frumkvöðlafræði. Það að fá að vera í annarri menningu, veðrið, byggingarnar, fólkið og maturinn. Þess vegna segi ég að þú ættir að gripa tækifæri. Ég sótti bara um og svo kom bara í ljós hvort að ég komst inn í verkefnið eða ekki. Ef þú sérð tækifæri sem kallar til þín skaltu taka því. Betra að kýla á hlutina heldur en að vera með eftirsjá og „hvað ef“ hugsunina.

Að tengjast fólki í framhaldsskóla. Framhaldsskóli er fullur af allskonar fólki. Kannski er það ógnvekjandi tilhugsun en svona er það. Það eru samt margir á sama báti, finnst erfitt að byrja á nýjum stað, vita ekkert og skilja ekkert en þá er um að gera að kynnast öðrum. Tenslin sem þú myndar í framhaldsskóla geta verið mjög dýrmæt. Að hafa einhvern félagsskap í þessi ár sem þú munt stunda nám í framhaldsskólanum er gott. Það að geta rætt við einhvern um námið, skólalífið, hvað planið er eftir skólann, setið saman í hádeginu og farið með á viðburði. Ég tala ennþá við fólk sem ég var með í FG

og er mjög þakklát fyrir að hafa kynnst þeim, myndað tengsl og haldið þeim.

Ekki etja of mikla námspressu á þig. Það að fá góðar einkunnir er allt gott og blessað en ekki láta það verða að þráhyggju. Ég brendi mig þínu á því þegar ég var í framhaldsskóla. Langaði alltaf að ná bestu einkuninni og fór það langt að taka áfanga aftur sem ég var með undir 7 í. Af hverju mæli ég gegn þessu? Jú það er útaf því að ég setti bara óparfa pressu og álag á sjálfa mig sem ég græddi í raun ekkert á. Enginn er að pæla í hvað þú útskrifaðist með í meðaleinkun úr framhaldsskóla eða allavega á ég eftir að rekast á manneskju í dag sem finnst þetta voðalega merkilegt. Frekar einbeittu þér að ná skilning á efninu sem skóinn er að reyna kenna þér og hafðu sían bara gaman að lífinu.

Nýr kafli býður upp á góð tækifæri. Þrátt fyrir að breytingar séu smá ógnvekjandi og maður veit ekki hverju má búast við þá er það líka fegurðin við óvissuna. Að fá að skrifa þína eigin sögu og upplifa lífið. Ekki örvænta ef hlutirnir fara ekki eins og þú hélt að þeir myndu fara, þetta þúslast allt saman á endanum.

Betra uppi?

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Það heur verið mjög vinsælt að tylla sér á bar, veitingastað eða bara einhvern stað sem hægt er að setjast niður á toppi bygginga (betur þekkt á ensku sem roof top staðir). Kannski tóku þið eftir því í sumar þegar það var sólskin að margir sóttust í að njóta sólargeislana úti og á svo kölluðum roof top stöðum. Af hverju er það? Jú rooftop staðir eru með marga kosti eins og að hafa gott útsýni. Að geta fengið annað sjónarhorn heldur en vanalega, horft niður á borgina og þannig fengið tilbreytingu á aðstæðum. Það felst einnig ákveðin ró að geta horft niður á göturnar, fólkið og bílana og séð heilt yfir hvað er í gangi. Að ná heildarsýn

á hlutunum getur aukið hugmyndaflæði og sköpun en líka gefið ákveðinn ramma svo ekki er farið of langt út fyrir hlutina. Íslenskt sumar er stutt fyririrbæri. Sjaldgæft en þegar það gerist að það er hlýtt og sólin skín er vilja allir nýta sér það. Það sést ekki einn auður blettur á Austurvelli, allir úti á pallinum eða á roof top stöðum. Iðulega hafa roof top staðir nefnilega gott og opið útisvæði og er kannski ein stór ástæða af hverju fólk sækist í roof top á sumrin. Kannski liður fólki ómeðvitað eins og það sé að komast nær sólinni því lengra uppi sem það er. Og jafnvel þótt að það sé ekki veður til þess að sitja úti þá eru roof top staðir opnir og bjartir útaf

fjölda og stærð glugga. Tiskubylgja roof top staða hefur þróast hægt og rólega með tímanum. Stórborgir byrjuðu að nýta sér þak byggingana til þess að geta boðið upp á góða og fallega aðstöðu til afþreyinga. Við tengjum kannski roof top staði við ákveðin lúxus en fyrst þá voru veitingastaðir, barir og þak hótela ekki mikið fyrir almenning heldur „finna fólk.“ En svo þegar almenn-ingur var farinn að sækjast meira í þessa upplifun þá fóru þessir roof top staðir að markaðssetja sig sem lúxus staðir með einstakri upplifun. Samfélagsmiðlar nú til dags sýna frá allskonar flottum roof top stöðum og tíska um að setjast á þannig staði varð ennþá meiri. En núna er allur gangur á þessu. Sestu á Petersen eða Loft í miðbæ Reykjavíkur. Tveir roof top staðir sem hafa mjög mismunandi andrúmsloft en hafa það sameiginlegt að geta boðið fólki á að koma til þeirra og njóta lengst uppi. Þannig ef þú ert að plana á að setjast niður að læra, vinna eða bara spjalla með vinum þá er vert að prófa fara á roof top stað. Þó að vindurinn sé orðin meiri, rigningin sést nánast alla daga og kuldinn er farinn að læðast upp að okkur þá þarf það ekki að stoppa þig til að setjast uppi og úti. Bara næla sér í teppi og hafa það kósý.

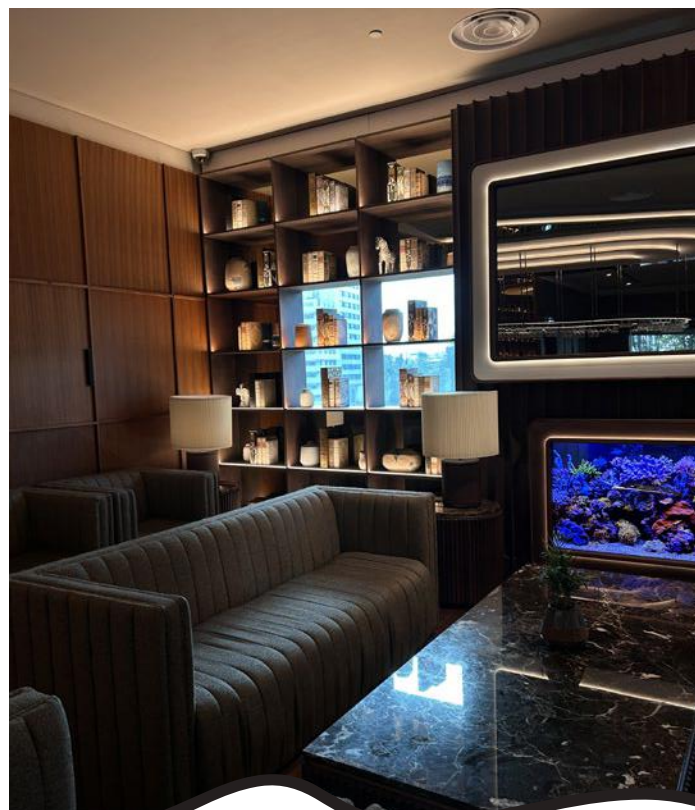

Sumar í Portúgal

*Katerina Phoman, Salka
Dögg Gunnarsdóttir, Viktoría
Rós Tani, Sara Rós Lin Stefnis-
dóttir*

Hvaða mjólkurlist ert þú?

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Hvað er uppáhalds fagið þitt í skólanum?

- a. Enska
- b. Íslenska
- c. Stærðfræði
- d. Danska

Hvernig myndir þú eyða frítímanum þínum?

- a. Baka
- b. Hanga með vinum
- c. Rúnta um
- d. Horfa á þætti

Hvaða land myndirðu flytja til?

- a. Danmerkur
- b. Spánar
- c. Bretlands
- d. Bandaríkjana

Hvernig gæludýr áttu?

- a. Hund
- b. Hamstur
- c. Kött
- d. Á ekki gæludýr

Flest A: Hjarta

Hjarta er einfaldasta mjólkurlistin og flestir læra fyrst. Einfalt, stílhreint en sýnir samt dugnað að geta gert mjólkurlist. Þú ert í grunnin einföld manneskja en hefur eiginleika sem gerir þig að þér.

Flest B: Svanur

Svanur er eitt af þeim mjólkurlistum sem fólk reynir í sífellu að ná rétt. Flókið en samt ekki ef búið er að ná grunnatriðunum. Þú ert skemmtileg manneskja og getur komið á óvart en fólk þarf að kynnast þér til þess að ná utan um hvernig þú ert.

Flest C: Rósetta

Rósetta er mjólkurlist sem fólki finnst líta út fyrir að vera flókin en hún er það ekki. Dálítið eins og þú. Virðist vera flókin og mikið í gangi en þú kannt að meta einföldu hlutina í lífinu.

Flest D: Túlípani

Túlípani er mjólkurlist sem krefst tækni sem er frábrugðin hinum hönnuninum sem hægt er að gera. Þú hugsar út fyrir kassann og ert með opin huga.

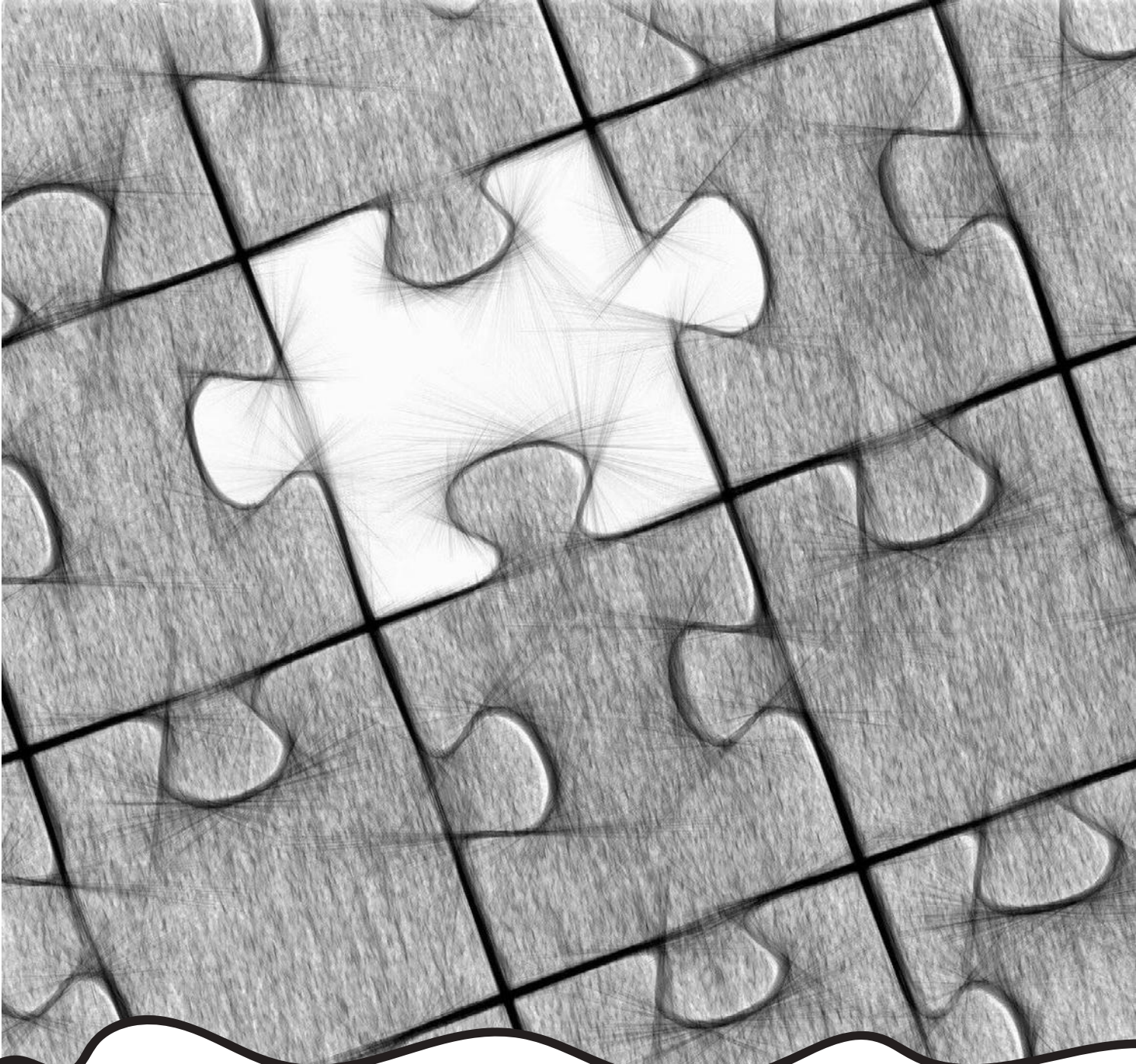
Er eitthvað hægt að dunda sér í dag?

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Persónulega finnst mér dund menningin hafa dofnað. Kannski er það bara ég en mér finnst eins og fólk sé minna að setjast niður og teikna, líta, prjóna, púsla eða eitthvað í þá áttina. Eftir því sem maður verður eldri fer hver sekúnda að skipta meira máli. Segi ekki nú þegar fólk er í skóla, vinnu og reyna halda uppi félagslífi. Er tími til að vera gera eitthvað aukalega?

En þótt að maður finnist maður ekki hafa tíma til þess að vera dunda sér þá getur verið gott að taka smá tíma með sjálfum sér. Fá smá hugarró og leyfa sköpunar og einbeitingar eiginleikunum sem er innra með okkur að virkjust. Á sama tíma þegar við erum að dunda okkur við eitthvað uppbyggilegt erum við að virkja ákveðna heilastarfsemi. Framheilinn og hægra heilahvelið þjálfast í einbeitingu og sköpun sem þar af leiðandi getur reynst manni vel í lífinu.

Þannig næst þegar þú hefur frítíma ættir þú kæri lesandi kannski að prófa setjast niður og dunda þér. Hægt er að finna allskonar til þess að dunda sér við. Það er hægt að læra að gera eitthvað nýtt eins og að hekla eða betrubæta færni sem er nú þegar til staðar.

Listnám í Borgarholtsskóla

Ég er nýnemi í Borgarholtsskóla og er á leiklistarbraut. Borgarholts-skóli var stofnaður 6. september 1996 og hefur verið boðið upp á leiklist nánast frá upphafi skólans, þegar leiklistar kennarar frá MH fóru yfir í Borgó vildu þau fá leiklistarbraut í skólann svo að fólk gæti haft betri tök á að læra um leiklist og haldið áfram með ástríðu sína.

Til að sýna ykkur meira um það hvernig leiklistarbraut í Borgarholtsskóla ganga upp mun ég taka viðtöl við fólk á leiklistarbraut og í leiklista nefndinni Apollo í Borgarholtsskóla. Með þessari grein vill ég auðvelda fólki með leiklistarbraut í huga að finna skóla, með því að sýna hvað Borgarholtsskóli hefur uppá að bjóða.

„Nú er ég nýnemi í Borgarholtsskóla á leiklistarbraut, mér finnst þetta bara æðislegt. Ég valdi Borgarholtsskóla því mér fannst leiklistarbraut líta vel út, og mín skoðun er að ég hafði rétt fyrir mér. Krakkarnir bæði nýnemar og á eldri árum í leiklistinni eru skemmtileg og það er gott að tala við þau. Námið er bara gott en mis erfitt, það er gaman að koma í leiklista tíma og vera með fólkinu í leiklist. Félags lífið er líka gott og er ég núna komin í Apollo nefndina, mér finnst það hressandi og það er mikið af yndislegu fólki þar.“

Ég byrjaði að taka viðtal við Arnar sem er á öðru ári á leiklistarbraut í Borgarholtsskóla. Hann sagðist hafa valið Borgarholtsskóla vegna þess að þegar fólk frá skólanum kom í grunnskólann hans að kynna skólann hafi ver-

ið mikið stemning og þegar hann skoðaði leiklistabrutina sem skólinn býður upp á leist honum vel á brautina. Hann segir að sem nýnemi hafa kennararnir verið aðeins rólegri og leyft honum að sleppa aðeins ef hann náði t.d. ekki að skila verkefni inn. En á öðru ári segir hann að búist er við meiru af þeim, að standa á sínum eigin fótum og klára verk sitt á réttum tíma. Hans skoðun er að það er svo mikið frelsi til að gera það sem maður elskar eins og að nota ímyndunaraflíð í verklega náminu í leiklistinni, sem er allt öðruvísi heldur en í bóklegum áföngum þar sem það er bara sagt þér hvað á að gera. Lexía sem hann hefur lært er að þú þarf stundum að þora að gera eitthvað sem þér finnst kannski smá óþægilegt, að læra að stiga svo lítið út úr þægindarammanum. Námið frá fyrsta og öðru ári breyttist ekki sérstaklega mikið, það voru sömu verklegir áfangar en það sem er gert er öðruvísi. Á öðru ári fer maður meira í lesa handritin og sviðsmynd, það er farið í tæknilegri viðfangsefni. Kennararnir hjálpa krökkunum mjög mikið með því að ýta þeim lengra áfram og hann segir að sjálfstraustið hans er búið að styrkjast upp á sviði síðan hann fór í Borgó. Allir inn í bekkjunum styðja þig og maður þroskast mikið sem leikari frá því að maður byrjaði í leiklistarnáminu, þannig hjálpar leiklistin í Borgarholtskóla mikið fyrir framtíðinni í leiklista bransann.

En með því var ég búin með viðtalið við Arnar á öðru ári á leiklistarbraut og tók svo viðtal við Annie sem er á þriðja

ári á leiklistarbraut. Hún sagði að fyrsta árið var erfitt því allir voru að kynnst og fólk átti en þá að eftir að stíga meira út úr þægindarammanum sínum og hún sagði að það var erfitt fyrir suma að læra línur. Hún segir að þau kynntust ekki vel fyrir en á öðru árinu þar sem það var orði skemmtilegra og auðveldara í leiklistinni, svo á þriðja ári eru allir að „skíta á sig af spenningsi“ vegna loka verkefni sem er að hefjast bráðlega sem er leikrit sem þriðja ár gerir. Mjög góður andi á milli fólks og engin þarf að fela hver þeir eru. Hún segir að nú þegar hún er komin á þriðja ár getur hún ekki ímyndað sér að vera með öðru fólki því sambandið sem hefur skapast í tímum eru æðisleg. Stærsta hindrun sem hún hefur rekist á eru hlutir sem er ekki hægt að stjórna t.d. líkamsmeiðsli eða veikindi. Því það tekur svo mikinn tíma frá þeim sem þau geta miklu frekar notað í leiklistinni. Helsta reglan sem maður lærir smátt og smátt á leiklistarbraut í Borgó er að „það er ekkert skemmtilegar en að gera sjálfan sig að fifli“ sem ég er mjög sammála og það sem hún lærði er að ef þú vinnur ekki sem hópur þá geturðu ekki unnið, því leiklist er svo mikil hópvinna svo þú þarfa að hafa góð samskipti í leiklist. Núna veit hún betur hvert hún á að fara til að halda áfram með leiklistar drauminn sinn og er komin með meiri sjálfstraust til að sækja um á stórum stöðum t.d. London með hjálp leiklistarbrauti í Borgarholtsskóla.

Af lokum tók ég viðtal við formanninn í Apollo hann Arnar aftur. Í Apollo stjórna

þau leikriti í Borgarholtsskóla sem tekur upp hálf t. árið og Borgarholtsskóla liðið í spuna keppni sem heitir Leiktu betur. Sem formaður sér hann um með vara formanninum Vigdís að allir nemendur séu samheldin og allir vita hvað þau þurfa að gera innan Apollo, þau vilja reyna að hjálpa öllum í nefndinni að gera það sem þau vilja gera innan Apollo og ef það kemur eitthvað upp á innan Apollo reyna þau að leysa það. Svo sjá þau um að tala við fólk og fá hjálp með fjármálin, Arnar tekur mesta ábyrðina og svo Vigdís líka til að allt gangi upp. Hann segir að sem meðlimi fer það mikið eftir manneskju og hvernig þau skipuleggja Apollo með námið, en honum fannst það að vera í Apollo hafi ekkert mikil áhrif á námið og hann segir að ef maður skipuleggur það vel þá væri ekkert vesen með námið. Honum finnst gaman í Apollo og leitast eftir að fólkið í nefndinni noti mikið af sínum hugmyndum en ef þau eru svaka tínd á því sem þau eru að gera geta þau notað gervigreind til að hjálpa sér. Með félags lífið vill hann að allir sem eru í Apollo verða bara vinir og hafa gaman saman stað þess að hafa drama. Hann og Vigdís vilja líka að nefndinni gerir eitthvað skemmtilegt utan skóla, því það er mjög mikilvægt að allir eru góðir vinir þegar það kemur að leikhús gerð.

Og með því endar grein mín um leiklistbraut í borgarholtsskóla, vona að þú ihugar að Borgarholtsskóla.

Emma Lóa Kristjánsdóttir

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Emma Lóa er 18 ára nemandi við Menntaskólann við Sund. Hún er á sínu þriðja ári þar en ásamt náminu er hún í 3 vinnum. Emma kom til mín í smá spjall um framhaldsskóla lífið og hvernig er að vinna mikið með skólanum.

Hvernig finnst þér námið?

Mér finnst námið mjög fínt og fjölbreytt. Ég dýrka 3 anna kerfið og símat. Það gerir námið sveigjanlegra og minna stressandi þar sem maður fær stöðugt endurgjöf og tækifæri til að bæta sig. Ég er líka ánægð með fjölbreytt verkefni og kennsluhætti, þar sem það heldur manni áhugasöm og hjálpar að tengja námið við raunveruleg dæmi.

Hvenær sérðu fram á að útskrifast?

Ég fékk val um að útskrifast

fyrir eða í febrúar á næsta ári en þar sem ég elska athyggli þá vil ég athöfnina.

Hvað er skemmtilegasta fagið?

Ég elska alla handavinnu og þess vegna eru uppáhalds fagið mitt leirmótun og beinustu leið í annað sæti væri þá fatahönnun.

Hvernig leggst þriggja annar kerfið í þig?

Ég dýrka 3 anna kerfið og símat. Það gerir námið sveigjanlegra og minna stressandi þar sem maður fær stöðugt endurgjöf og tækifæri til að

bæta sig. Ég er líka ánægð með fjölbreytt verkefni og kennsluhætti, þar sem það heldur manni áhugasöm og hjálpar að tengja námið við raunveruleg dæmi.

Hvernig er félagslífið í skólanum?

Það er bara mjög fínt ekki fjölbreytt þetta er frekar klíkju skipt en samt alveg hægt að taka virkann þátt.

Hvar vinnur þú?

Ég vinn í Lágafelsskóla eða réttara sagt frístundinni þar og svo vinn ég á Sushi Social og Bestsellers.

Hversu mikið ertu að vinna með skóla?

Mjög mikið, allar helgar alla mánudaga og 2-2-3 vaktaskipti hjá Sushi Social .

Af hverju ertu að vinna svona mikið með náminu?

Af því að ég er vinnu fíkill og fúnkera ekki að gera ekki neitt. Svo er pengurinn alltaf plús

Hvernig finnur þú tíma til þess að ná að gera allt sem þú ert að gera?

Ég veit það hreinlega ekki ég vill meina að tíminn finnur mig

Ertu búin að ákveða hvað þú ætlar að gera eftir skólann?

Já ég ætla taka mér eitt ár í pásu til þess að safna fyrir danmörku þar sem ég ætla að flytja þangað og fara í háskóla nám og verða þar að leiðandi sálfræðingur.

Hvar sérðu þig eftir 5 ár?

Ég sé mig vonandi langt komna og eða jafnvel búin með sálfræðings námið og get hugsanlega byrjað að starfa.

Ný byrjun - Nýtt upphaf

Unnur Lilja Andrésdóttir

Hver tengir ekki við það að endurræsa sig þegar haustið er runnið upp. Laufin eru í fallegum haustlitum, dagarnir orðnir lengri og treflar verða staðalbúnaður nemenda um allt land. Kuldinn er farinn að láta vita af sér og haust veðrið er komið. Rigningin sem verður brátt skipt út fyrir frosti á morgnanna og skafan verður aðal óvinur okkar á morgnanna. Hversu leiðinlegt er það að þurfa að skafa þegar þú ert að flýta þér í skólann eftir að „snooza“ aðeins of oft um morguninn. Þegar kalt gólfið og tilhugsunin að þurfa að fara úr hlýju rúminu er hræðileg og maður vill ekki vera standa í því að koma sér í gang. Þessi tími þegar við þurfum að búa til nýja rútinu eftir að njóta um sumarið. Þurfa að vakna snemma og mæta eitthvert, gera sér plön, allir vilja hittast, tíska að breytast og fataskápurinn að finna fyrir því. Stressið að finna réttu stofuna, hvaða áfanga á að taka, nýjar stílabækur og öll kaósin. Hversu tilvalið til að búa til nýtt upphaf?

Rúttína getur verið okkar besti vinur. Núna er tími til að fá ferskt upphaf. Kannski ertu að breyta um skóla, prófa eitthvað nýtt eða halda áfram í því sem þú varst að gera áður en sumarið kom. Nemend-

ur sem eru að byrja í nýjum skóla og einnig sínum skóla sem hafa verið í áður þurfa að venjast nýju skipulagi, nýjum vinum, kennurum og stundum nýjum strætóleiðum. Þetta er krefjandi tími sem getur verið óyffirstíganlegur. Þess krefst skipulags, reglu og jafnvægi milli skóla og félagslífs. Því ef það er eitthvað sem einkennir skóla menninguna er félagslíf-ið. Hittingar, böll og skemmtanir sem allir geta tekið þátt í, ef þeir kjósa. Það sem er inni í jafnvægis þættinum, er að finna frítíma með náminu. Þar sem þetta getur verið algjört vesen, mikið að gera að reyna koma sér inn allstaðar, skoða sig um og þekkja þessar félagslegar áskoranir. Stress, álag, þreyta og pressa um að standa sig er oft partur af prógramminu. Þessu fylgir að vilja standa sig og gera sitt besta, en þá þarf líka að muna að þegar þú ert að gera þitt besta, er það allt sem þú getur gert. Þitt besta er mismunandi eftir dögum, stundum er þetta besta 20% af því þegar þú ert 100%. Mikilvægt er að sýna sér mildi og leyfa sér að eiga þá daga líka. Ef allir dagar væru góðar, væri til neinn góður dagur. Þannig þú sem finnur fyrir að vera týnd/tur þá verður þetta allt í lagi. Þetta kemur og svo þegar tímanum líður lærir

þú á allt saman og sest það í skorður. Þetta er tími tækifæra og njóttu þess.

Við höfum öll heyrt: Nýtt ár = ný tækifæri, þegar áramótin hafa runnið í garð. Þetta á við einnig um nýtt skóla ár = ný tækifæri. Þetta er tækifæri að breyta til, skoða sig um, bæta sig og mynda tengsl. Þessi lærdómur, hvort sem það er félagslegur eða bóklegur, er þetta allt hluti af því að gera okkur undirbúin fyrir framtíðina. Við skulum vera forvitin og prófa eitthvað sem er ekki innan okkar þægindaramma. Þá er ég ekki að meina að hoppa í fallhlíf eða byrja í sjósundi (*ekkert á móti því), heldur gera eitthvað sem þig kannski hefur alltaf langað að gera. Það getur verið margt t.d. fara í öðruvísi valáfanga, prófa nám erlendis, tala við aðra hópa af fólki, finna æfingar sem eru

skemmtilegar o.s.frv. Allt er þetta eitthvað sem er tækifæri á að kynnst þér betur og hafa gaman. Þú tekur ábyrgð á þínum eigin tíma, þetta er eitthvað sem enginn annar gerir fyrir þig. Stundum meira að segja mætti halda að þetta væri próf í því að verða fullorðin undir leiðbeinanda. Kennarar, fjölskylda og vinir sem leiðbeinendur en þú með meira sjálfstæði að prófa þig áfram.

Eins og við töluðum um í upphafi „ný byrjun – nýtt upphaf“. Þetta er tíminn sem við getum notað. Þetta er ekki fast við haustið þegar öll kaótíkin er í gangi, heldur er þetta ársverkefni okkar allra. Misauðvelt eftir hverjum og einum, en það gera þetta allir á sinn hátt og ekki eftir einhverjum í kringum þig. Þínir skór, þín fótspor. Ekki láta vonina um árangur, stressið við að falla, þreytan eftir svefnlausu

nótt sem þú notaðir í lærdóm eða prófið sem gekk ekki upp vera það sem einkennir skólann og það að vera nemandi. Heldur gefðu þér tíma að móta hvað það sé að vera nemandi fyrir þér. Ekki þetta klassíska, sem var nefnd nú fyrir framan. Þetta er þitt líf en ekki bara verkefni og stundataflan, heldur þínar ákvarðanir og þitt skref til framtíðarinnar.

Þannig að, ný byrjun er góð fyrir okkur öll stundum. Geta aðeins núllstíllt okkur og byggja okkur upp. Mótum okkur sjálf í takt við tímann og samfélagið, hvort sem það er í takt við næsta klukkutíma og eða næstu 10 árin. Allir eru að gera sitt, sem þýðir að þú mátt gera það líka. Þetta er þitt líf, sem er til þess að njóta, finna sig og læra á heiminn sem er að hringisólasi í kringum sólina.

Viðtal við Karítas Hrundar Pálsdóttur

Bókin Vikuspá

Sara Rós Lin Stefnisdóttir

Karítas Hrundar Pálsdóttir var að gefa út nýja bók sem heitir Vikuspá og er hluti af „Árstíðir-seríunni“. Þetta eru bækur með sögum á einföldu máli sem henta til dæmis þeim sem eru með íslensku sem annað mál. Vikuspá er tileinkuð fyrirmyndum og Hvunndagshetjum. Ég fékk Karítas til að spjalla við mig um bókina og höfundarferilinn.

Um höfundinn

Karítas Hrundar Pálsdóttir, höfundur Vikuspár, gaf áður út bækurnar Árstíðir og Dagatal. Hún lauk doktorsprófi og MA-gráðu í ritlist og BA-gráðu í íslensku með japönsku sem aukagrein. „Bækurnar sameina svoltið áhuga minn á tungumálum og ritlist,“ segir Karítas en hún hefur búið víðsvegar um heiminn. „Reynsla mín af því að búa erlendis og læra ólík tungumál var kveikjan að þessum bókum fyrir þá sem eru að læra íslensku sem annað mál“. Menntun Karítasar og lífsreynsla hvatti hana til að skrifa sögur á einföldu máli. Sjálfri hefur henni fundist skemmtilegt og gefandi að lesa stuttar sögur á því tungumáli sem hún er að læra. En það var ekkert sambærilegt lesefni í boði fyrir

þá sem eru að læra íslensku. Karítas ákvað þess vegna að taka af skarið og skrifa svona bækur á íslensku.

Fyrri verk

Bókin Árstíðir er fyrsta bók Karítasar en hún kom út árið 2020 og er fyrsta bókin í seríunni. Önnur bókin í seríunni er Dagatal sem kom út árið 2022. Eftir það gaf Karítas út Árstíðir – Verkefnabók sem styður við íslenskunám með allskonar verkefnum sem tengjast sögunum í Árstíðum. Þá var Karítas ein af 12 höfundum sem unnu saman að smásagnasafninu Það er alltaf eitthvað sem kom út hjá Unu útgáfuhúsi árið 2019.

Vikuspá

Vikuspá er þriðja bókin í „Árstíðir-seríunni“ en bækurnar

er samt allar sjálfstæðar. Það sem tengir þær saman er ritstíll bókanna. Bækurnar innihalda skýrar og hnitmiðaðar sögur á einföldu máli sem henta þeim sem eru að læra íslensku sem annað mál. Í Vikuspá eru 86 sögur á 6 mismunandi getustigum. Getustig sögu má sjá á því hvað hversu mörg tákni, frá 1–6, eru fyrir ofan titil hennar. Bókinni er skipt upp í 7 hluta eins og vika, byrjar á sunnudegi og endar á laugardegi.

Hvaða flokk telst bókin undir?

Bókin er í raun hluti af nýrri bókmenntagrein. Til eru fleiri bækur í þessum stíl erlendis en Árstíðir var fyrst sinnar tegundar hér á Íslandi. Sögurnar í seríunni eru skáldskapur en stund-

um tekur Karítas fyrirmyndir úr raunveruleikanum og spinnur sögu um þau. „Bókin er aðgengileg fyrir fólk sem er að kynnst Íslandi og íslenskri menningu,” segir Karítas. Í lok bókarinnar eru frekari útskýringar til dæmis um merkingu ákveðna orða eða útskýring á aðstæðum sem fólk sem er að læra íslensku sem annað mál fattar kannski ekki. Ein sagan í bókinni tengist sjónvarpi en einu sinni var aldrei sjónvarp á fimmtudögum og þá í lokin eru frekari útskýringar á sjónvarps sögu og menningu Íslands.

Innblásturinn

„Í bókinni er ég að leika með þá íslensku þjóðtrú að það geti skipt máli á hvaða vikudegi maður fæðist af því það getur spáð fyrir um framtíðarstarf manns,” segir Karítas. Sögurnar í bókinni vísa í þessa hugmynd um að sunnudagur sé til sigurs, mánudagur til mæðu, þriðjudagur til þrauta og svo framvegis. Þá segja sögurnar frá lífi og starfi allskonar fólks en bókin er til einkuð fyrirmyndum og hvunn-dagshetjum. „Þetta er svona óður til fólks nær og fjær sem hefur veitt mér innblástur,” segir Karítas. „Fólks sem hefur tekist á við lífið með æðruleysi, jákvæðni og þrautegju að leiðarljósi. Fólks sem hefur brotist út úr staðalímyndum og/eða barist fyrir rétti sínum. Fólks sem hefur gert heiminn að betri stað.” Sem dæmi um

sögufrægar fyrirmyndir sem koma fyrir í bókinni nefnir Karítas: Ólafíu Jóhannsdóttur, fyrsta félagsráðgjafann og Hans Jónatan, fyrsta hörundsdökka Íslendinginn. Ólafía var frumkvöðull á sviði hjálparstarfs og mannúðarmála. Hans Jónatan fæddist inn í þrældóm í St. Croix í Karíbahafi en fann frelsi á Íslandi. Hann giftist dóttur hreppstjórans á Djúpvogi og var verslunarstjóri og bóndi.

Markhópur og viðtökur

Bókin er stíluð á þá sem eru að læra íslensku sem annað mál og höfðar til fullorðinna einstaklinga. Sögurnar eru sumar um flókið málefni þó að þær séu skrifaðar á einfaldan hátt hvað varðar tungumálið. „Árstíðir-serían“ hefur verið notuð sem kennsluefni fyrir fullorðna og nemendur á framhaldsskólastigi. Sumir nota bókina líka sem aukaefni til að læra íslensku sem annað mál heima eða til yndislestrar. Viðtökurnar hafa verið góðar en Árstíðir er til dæmis uppseld hjá útgefanda. Það er nú verið að prenta bókina í fjórða sinn. „Ég hef heyrt að sögurnar séu lesnar víða á Íslandi en líka erlendis, til dæmis í Japan, Skotlandi og Kanada,” segir Karítas. Henni finnst mikilvægt að tengjast lesendum en hún gerir það í gegnum @karitas_sogur á samfélagsmiðlum. Sá aðgangur er aðeins tileinkaður starfi hennar sem rithöf-

undur. Þarna setur hún inn efni sem tengist bókunum svo sem myndir af þeim eða færslur sem tengja sérstakar sögur við ákveðnar aðstæður í daglegu lífi.

Hvernig er að gefa út bók?

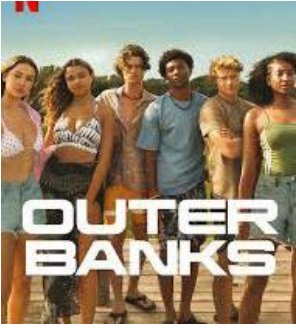
„Það er langt ferli að gefa út bók,” segir Karítas. „Það kemur eiginlega alltaf jafn mikið á óvart.” Þar sem þetta er þriðja bók Karítasar hefur ferlið auðveldast með reynslunni en hún segir að þetta taki samt tíma og orku. Vinna þarf hugmynda-vinnu. Svo er það að skrifa og laga textann mörgum sinnum og vinna síðan með útgefanda en svo hefst markaðssetningin sem í raun hættir aldrei að mati Karítasar. Þegar Karítas gaf út fyrstu bókina sína Árstíðir gekk hún á milli útgefanda og fann svo Unu útgáfuhús, sem hefur nú sameinast Benedikt bókaútgáfu, og hefur verið þar síðan.

Stuðningsaðilar

Eftir námið í ritlist öðlaðist Karítas tengingar sem hafa hjálpað henni sem rithöfundur. „Það er dýrmætt að eiga rit-vini,” segir Karítas, „fólk sem maður getur skipst á hugmyndum og yfirlestri við“; Þar að auki eru foreldrar hennar mjög stuðningsríkir og hafa hjálpað henni mikið í gegnum tíðina. Svo eru það útgefandinn og ritstjórinn hennar sem styðja við bakið á henni.

Ritnefnd mælir með

Outer Banks
Spennu og drama þættir sem fjalla um vinahóp sem er að leitast eftir fjarsjóði

A Matter Of Time
Nýjasta album söngkonunnar Laufey

The Terminal
Grín og rómantísk bíómynd með Tom Hanks í aðalhlutverki sem mann frá Austur-Evrópu sem festist á flugvöllinum JFK.

Chicago
Söngleikja bíómynd um tvo morðingja sem bíða eftir réttarhöldunum sínum í Chicago árið 1920.

WHERE IS MY HUSBAND
Nýjasta lagið söngleikja-konunnar RAYE

Beint í bílinn
Hlaðvarp með Sveppa og Péttri Jóhanni

Krossgáta

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Lárétt

4. Tungumál sem er talað í Nepal

6. Landsnúmerið +264

9. Landið með flestu opinbetu tungumálin

10. Enska skammtöfunun fyrir netslóð

Lóðrétt

1. Svart, hvítt og bambus

2. Andstæða suðu

3. Hvar eru 63 sæti?

5. Póstnúmer 210

7. Vikudagur Öskudags

8. Lengsti fjörður Íslands

Eftirtaldir styrktu útgáfuna

ÁRVAKUR

MENNTASKÓLINN
AÐ LAUGARVATNI

FJÖLBRAUTASKÓLINN
VIÐ ARMÚLA

SVN

VERKMENNTASKÓLI
AUSTURLANDS

Dögun

Bókhalssstofan Stemma

MENNTASKÓLINN Í SÆBÚ

FRAMHALDSSKÓLINN Á LAUGUM

Cga

AB
VARAHLUTIR

Bygg Gylfi og GunnarReykjavík

HöfðakaffiReykjavík

BílasmiðurinnReykjavík

FagtækniKópavogur

Fjölbraut GarðbæingaGarðabær

HafnarfjarðarhöfnHafnarfjörður

DMM LausnirKeflavík

PONKeflavík

Fjölbrautarskóli SnæfellingaGrundarfjörður

BolungarvíkurkaupstaðurBolungarvík

Endurskoðun VestfjarðaBolungarvík

GrettistakSauðárkrókur

Fjölbrautarskóli NorðurlandsSauðárkrókur

Nýja KaffibrennslanAkureyri

BlikkrásAkureyri

BaugsbótAkureyri

Sæplast ehfDalvík

FossvélgarSelfoss

Bjarn HarðarsonSelfoss

EldhestarÖlfus

Bíla og Vélaverkstæðið NethamarVestmannaeyjar

ÁSGARÐSLAUG

Nýendurbætt sundlaug, 25 m útilaug
samtengd við litla barnalaug.
Gufubað, heitir pottar og kaldur pottur, líkamsrækt.
Góð aðstaða fyrir fatlaða.

.....
Afgreiðslutími:

Mánud - föstud kl. 06:30 – 22:00

Laugard og sunnud kl. 08:00 – 18:00

.....
Íþróttamiðstöðin Ásgarður

Sími: 550 2300

SUNDLAUGAR

FRÁBÆR AFÞREYING, FJÖR, LÍKAMSRÆKT OG SLÖKUN!

GARÐABÆJAR

ÁLFTANESLAUG

Eina öldulaug landsins og stærsta
vatnsrennibrautin 10 m há og 80 m löng.
Útilaugin er 25 m, innanhúslaug, heitir pottar,
buslulaug, gufuböð og líkamsrækt.
Góð aðstaða fyrir fatlaða.

.....
Afgreiðslutími:

Mánud - föstud kl. 06:30 – 21:00

Laugard og sunnud kl. 10:00 – 18:00

.....
Breiðumýri, Álftanes,

Sími: 550 2350

GARÐABÆR

gardabaer.is

NÁMSTÍMI
*tyggðu
betur*

WRIGLEY'S
extra®